

University of Groningen

Heeft Talant het kaf of het koren? Een onderzoek naar de werkzaamheid en implementatie van methodieken in de zorg en ondersteuning voor mensen met een verstandelijke beperking bij talent.

Fokkens, Andrea; IJsbrandij, Femke; Jansen, Danielle

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Fokkens, A., IJsbrandij, F., & Jansen, D. (2016). Heeft Talant het kaf of het koren? Een onderzoek naar de werkzaamheid en implementatie van methodieken in de zorg en ondersteuning voor mensen met een verstandelijke beperking bij talent. Universitair Medisch Centrum Groningen / Toegepast Onderzoek.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Samen verder

Heeft Talant het kaf of het koren?

Een onderzoek naar de werkzaamheid en implementatie van methodieken in de zorg en ondersteuning voor mensen met een verstandelijke beperking bij Talant

Dr Danielle (DEMC) Jansen

Universitair Medisch Centrum Groningen

Afdeling Gezondheidswetenschappen

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Onderzoeksteam

Universitair Medisch Centrum Groningen

Toegepast Gezondheidsonderzoek

<http://www.rug.nl/research/gezondheidswetenschappen/tgo/>

Andrea Fokkens

Danielle Jansen

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Wat is het probleem?

- veel methodieken die hetzelfde doel nastreven
- onduidelijk wanneer, bij wie, welke methodiek
- bewijs van effectiviteit?

Gevolg:

keuze voor een methodiek is vaak persoonlijk en willekeurig en niet perse de beste keuze

university of
groningen

University Medical Center Groningen

'Gebruik van onbewezen interventies is zorgelijk'

Het is zorgelijk dat het in de praktijk gebruikelijk is om jeugdhulpinterventies toe te passen die niet bewezen effectief zijn. Dat schrijft JongGR, onderdeel van de Gezondheidsraad, in het rapport Gezond opgroeien: weten wat werkt.

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

De voorkeursmethodieken van Talant

Basale stimulatie
Eigen Initiatief Model
Haptonomie
Hermeneutische cirkel
Ik ben speciaal
Kijk naar wat we zeggen
Kleine Stapjes
LACS / LACCS methode
Oplossingsgericht werken
Portage Programma
PPG

Radar en Controle Fysieke
beheersing,
Realiteits Oriëntatie Training,
Sociaal competentiemodel,
Systeemgericht werken,
TEACCH,
Triple-C,
Urlings,
Validation,
Vlaskamp methode

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Wat is een methodiek?

- Vaste, weldoordachte manier van handelen om een bepaald doel te bereiken. Een omschreven en doelgerichte werkwijze om met een cliënt of cliënten groep in een bepaalde situatie een bepaald vraagstuk op te lossen. Een methode geeft richting aan het handelen van de hulpverlener (1-3).

1. Handleiding werkblad beschrijving interventie. 2013-2017. Available at: <http://www.nji.nl/>, 2015.
2. Vilans. 2015; Available at: www.vilans.nl, 2015.
3. van Yperen A. Erkenning van effectieve interventies. Kind en adolescent 2006;27(3):119-122.

Wat is bekend over de effectiviteit van de voorkeursmethodieken?

De effectladder van het Nederlands Jeugdinstituut (Nji)

- Niveau 0: werken met impliciete kennis
- Niveau 1: goed beschreven interventies
- Niveau 2: goed onderbouwde interventies
- Niveau 3: effectieve interventies volgens eerste aanwijzingen
- Niveau 4: interventies met causale bewijskracht zijn bewezen effectief

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Erkenningstraject interventies langdurige zorg

Talant + / Databank effectieve
interventies langdurige zorg + /
Databank effectieve interventies
Nji +

Kleine Stapjes (niet erkend)

Portage Programma (niveau 1: goed
onderbouwd)

Praktisch Pedagogische
Gezinsbegeleiding (niveau 1: goed
onderbouwd)

Talant - / Databank effectieve
interventies langdurige zorg + /
Databank effectieve interventies
Nji +

Begeleiders in beeld (niveau 3:
effectief volgens eerste aanwijzingen)

Integratieve Therapie voor
Gehechtheid en Gedrag (ITGG)
Jeugd (niveau 3: effectief volgens eerste
aanwijzingen)

Samen Stevig Staan (niveau 1:
theoretisch goed onderbouwd)

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Doel onderzoek UMCG

Het komen tot een adequate, beperkte Methodiekenselectie ('methodiekenhuis') waarbij een duidelijke en onderbouwde keuze is gemaakt voor een generieke basismethodiek (toepasbaar door alle begeleiders en bij iedere cliënt) en een beperkt aantal specialistische methodieken (toepasbaar door specifiek geschoolde begeleiders, bij specifieke cliënten en bij specifieke problematiek). De focus van de methodieken voor ondersteuning en begeleiding is gericht op het versterken van de eigen regie van de cliënt en de inzet van het sociaal netwerk van de cliënt.

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Methode van onderzoek

Literatuuronderzoek

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Inclusiecriteria

- de doelgroep, het doel, de werkwijze en de theoretische onderbouwing moesten voldoende zijn omschreven;
- de methodiek moest uitvoerbaar zijn door begeleiders van mensen met een verstandelijke beperking
- de methodiek moest zich richten op de ondersteuning in de zorg voor begeleiders van mensen met een verstandelijke beperking

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Resultaten - 1

- 514 artikelen gevonden in de internationale literatuur, 50 in de grijze literatuur, 81 via kenniscentra/websites, en zeven vanuit de referentengroep
- de artikelen gaan in totaal over 108 methodieken

Resultaten - 2

- Van de 39 methodieken is van 23 methodieken een effectiviteitsstudie gevonden.
- Vier effectstudies toonden een redelijke kwaliteit en positieve effecten (Methode Vlaskamp, Move, Niet sturende communicatie en Triple C).
- Overige 19: onvoldoende kwaliteit of de onderzoeksdoelgroep betrof niet mensen met een verstandelijke beperking.

university of
groningen

University Medical Center Groningen

Conclusie

Er zijn in Nederland veel methodieken in de zorg en ondersteuning voor mensen met een verstandelijke beperking. Er is echter erg weinig onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de methodieken.

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

Conclusie voor Talant

Er is geen reden voor Talant om andere voorkeursmethodieken te includeren.

ALGEMEEN

Er zal meer onderzoek naar de effectiviteit van ondersteuning voor mensen met een verstandelijke beperking moeten komen.

university of
 groningen

University Medical Center Groningen

KEEP
CALM
AND
REMEMBER
LESS IS MORE

university of
 groningen

University Medical Center Groningen